

SUOMEN RADIOSÄHKÖTTÄJÄLIITON r.y. toimisto: Huvilakatu 19, puh. 22830.

LIITON TOIMIHENKILÖT: Liiton sihteeri ja rahastonhoitaja: Erkki Koivisto, Helsinki, Huvilakatu 19, puh. 22830. Puhujanjohtaja: Yrjö Luomanjoki, Helsinki, Vironkatu 8. C. 46. Puh. 22881. Varapuhujanjohtaja: Tauno Hartikainen, Helsinki, Runberginkatu 53. B. 53.

HUOM! Lehteen tarkoitetut kirjoitukset on osoitettava toimittajalle, osoitteella: Yrjö Luomannäki, Helsinki, Vironkatu 8. C. 46.

PAIKKOJEN VALITYKSESTÄ huolehtii sihteeri. Paikkoja välitetään yksinomaan laivoihin.

VIKKAMERKKEJÄ saatavana sihteeriltä. Lakkimerkin hinta on mk 65:— ja virkapuvun käsivarsinauhon hinta mk 80:—.

PESTAUS. Varmistukseksi siitä, että laivasähköttäjä pääsee nauttimaan palkkaussopimuksen tarjoamia etuja, on pestausilaisuudessa vaadittava pestauskirjaan palkan kohdalle merkintä "tariffipalkka" ja pestauskirjassa olevan lauseen "Muuta työehtoja mikäli niitä ei ole laissa säännöstellty" jälkeen merkintää "tariffiehdot". Pestausilaisuudessa on jokaisen itse henkilökohtaisesti valvottava, että merkinnät tulevat pestauskirjaan ennenkuin kirjoittaa nimensä sen alle.

UUODEN 1938 JÄSENMAKSUN LISAVEROINEEN OVAT SUORITTANEET 31.1.1938: T. Pohjola, A. Härkönen, R. Horstmeier, O. Viljakainen, U. Nurminen, Y. Suuronen, T. Nurmela, T. Pelander, E. Eronen, B. Björkwall, P. Grönroos, R. Lucas, E. Lindgren, sekä osan: L. Huuh-tanen, E. Seppänen, E. Lappalainen, V. Aro.

RÄSTEJÄ OVAT SUORITTANEET 31.1.1938: H. Lindblad, A. Valste, J. Roos, A. Nordberg, I. Lounasmaa, N. Hämäläinen, E. Holmlund, M. Virtanen, O. Metsänen, T. Nurmela, G. Moliis, V. Virtanen.

Huom! Vuoden 1938 jäsenmaksuja kehoitetaan lähettämään liitolle heti vuoden alusta ja on ne suoritettava viimeistään kesäkuun 1 päivään mennessä. Jäsenmaksu on lisäveroinen laivasähköttäjäillä 215:— ja maissa toimessa olevilla 107:50 markkaa. Niitä jäseniä, joilla on vielä v. 1937 jäsenmaksu suorittamatta, kehoitetaan lähettämään se aivan ensi tilassa. Mikäli joku jäsen haluaa pyöristää lisämaksusumman jää loppusumma liitolle. Lisämaksun voi lähettää myös kotimaisina postimerkkeinä.

Seuraavat jäsenet ovat päivämäärällä 6.1.30 eroitettu Suomen Radiosähköttäjäliitto r.y:n jäsenyydestä liiton sääntöjen 10 pyk. mukaisesti, koska he eivät lupauksistaan huolimatta ole vielä suoritaneet liitolle jäsenmaksujaan useamman vuoden ajalta: Uno Arento, Arho Hallakorpi, Harry Peltonen, Leo Rönqvist, Eino Schoultz ja Uno Westerlund.

Tässä yhteydessä huomautamme samalla, että jäsenen erottua, tai tultua eroitetuksi, on hän voimassaolevan yhdistyksen mukaan velvollinen suorittamaan liitolle siihen mennessä erääntyneet maksunsa.

VALTAMERILIIKENTEEN MÄÄRITTELY. Palkkaus-sopimuksen 5 pyk. mukaan ratkaistaan kysymys siitä, missä liikenteessä laiva on katsottava kulkevaksi, laivojen päällystön pätevyys-ehdoista voimassa olevien määräysten mukaan. Tätä koskevan asetuksen, annettu 12 p:nä helmik. 1932, mukaan ei valtameriliikenteeksi lasketa matkaa niihin Euroopan ulkopuolella oleviin satamiin, jotka sijaitsevat Välimeren rannikolla ja siihen liittyvien kulkevien varilla (Musta ja Punainenmeri) sekä Pohjois-Afrikan länsirannikolla ja saarilla, pohjoispuolella 25 pohjoista leveysastetta ja itäpuolella 20 läntistä pituusastetta Greenwichistä lukien.

Seuraavissa laivoissa ei ole suomalaista sähköttäjä: s/s Agnes, s/s Hulda Thorden, s/s Gertrud, s/s Smut, s/s Sarmatia, s/s Rönnskär, s/s Esbjörn, s/s Zilos, s/s Ragunda, s/s Vienti, s/s Emily.

Irtonumero 8: —.

Liiton toimihenkilöt: johtaja: Dipl.ins. K. S. Sainio, Helsinki, Merikatu 23; sihteeri: Toimittaja E. Kairenius, Helsinki, Laivurinkatu 21; taloudenhoitaja: Sotilasmestari Armas Häkkanen, Helsinki, Linnankatu 16 A.

Osoitteenmuutokset: Jäseniä kehoitetaan heti osoitteen vaihduttua ilmoittamaan uusi osoitteensa liiton sihteerille.

Taloudenhoitaja: Jäsenmerkkejä saatavana hintaan Smk. 35:— kpl. Asemakirjoja 2 Smk. 20:—.

Sihteeri: Kaikkia liiton jäseniä kehoitetaan lähettämään oikeaksi todistettu jäljennös I tai II luokan sotilasradiosähköttäjätodistuksistaan.

Radio OH: Jos lehti palautetaan liitolle erheellisen osoitteen tähden, lopetetaan sen postitus k.o. jäsenelle seuraavasta numerosta.

— **Radiolennätin pienikokoisempiinkin laivoihin.** Kuten tunnettua, on Norjaa tähän saakka pidetty yhtenä niistä maista, joissa radioon turvallisuusvälineenä on suhtauduttu enemmän tai vähemmän kylmäkiskoisesti. Nyt näyttää kuitenkin siltä kuin siellä olisi tapahtunut täyskäännös ja vaatimuksissa radioon nähden menty pitemmälle kuin missään muussa maassa. Norjassa viime lokakuun alusta voimaansaatetun asetuksen mukaan vaaditaan täydellinen radiolennätin seuraavissa laivoissa:

1. Kansainvälisiä matkoja suorittavissa matkustajalaivoissa.
 2. Kansainvälisiä matkoja suorittavissa lastilaivoissa, jotka ovat suurempia kuin 1600 br. rek. tonnia.
 3. Kansainvälisiä matkoja suorittavissa lastilaivoissa, jotka ovat suuruudeltaan 1000—1600 br. rek. tonnia ja jotka asetetaan Norjan lipun alle asetuksen voimaansastumisen jälkeen, 1. X 1937.
 4. Alle 1600 br. rek. tonnin lastilaivoissa, jotka suorittavat valtamereentakaisia matkoja 36 lat. pohjoispuolella.
- Samalla kuin edellä olevat määräykset astuivat voimaan, tehostettiin myös radiopalvelusta norjalaisissa laivoissa. Lai-

RADIO OH

Maamme ainoa radioteknillinen, erikoisesti lyhytaalto-tekniikkaa sekä laivaradio- ja amatööritoimintaa käsittelevä julkaisu.

Ilmestyy joka toisen kuukauden 15. p:nä.

TOIMITUS: E. Kairenius (vastaava), os. Helsinki, Laivurinkatu 21 C 7. Puh. 26809.

ILMOITUSKONTTORI: L. Ulves, os. Helsinki, Albertinkatu 44 B. Puh. 39791.

Ilmoituskäsikirjoitusten oltava toimituksen käytettävissä viimeistään viikkoa ennen ilmestymispäivää.

KIRJAPAINO: Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Kirjapainon Oy. Puh. sarja 20081.

Helsinki 1938 Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Kirjapainon Oy.

RADIO OH

N:o 1—2 1938

**TAMMI—
HELMIKUU**

TEKNIKOT

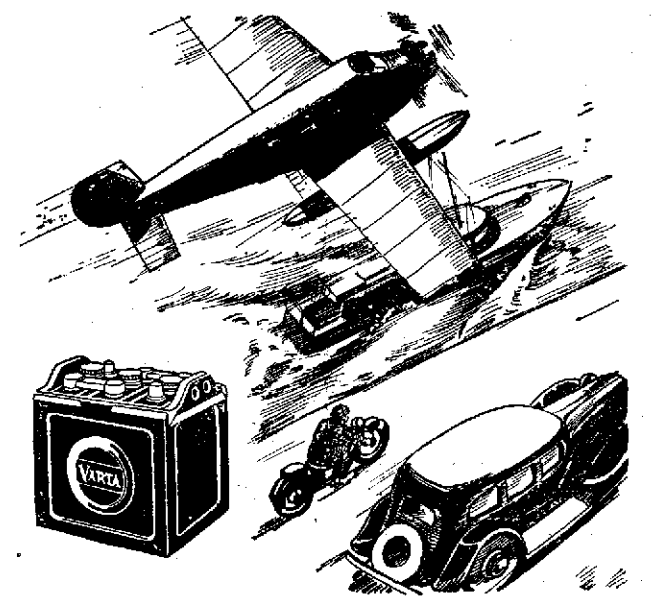
ja amatöörit tunnustavat

PERTRIX ja
VARTA paristojen

voittamattomuuden

SUOMEN AKKUMULAATTORITEHDAS-OSAKEYHTIÖ TUDOR

Kaisaniemenkatu 5 - HELSINKI - Puhelin 30 678.

OHHN:N MUKANA MAAPALLON YMPÄRI II.

Matka Bostoniin alkoi myötätuulussa, mutta Englannin kanaaliin saavuttuamme huomasi jo selvästi vastaanottamista sääraporteista, että myrskyä oli tulossa. Niinpä hiljalleen tuuli kiihtyi, ja Atlantti alkoi näyttää todellista naamaansa. Mutta olihan nyt jo helmikuu hyvässä menossa, joten sellaista saattoi odottaakin. Kuuntelin tarkkaavaisena tilanteen kehitystä ja poimin wx:ää, mistä suinkin sain. Pian tulikin länsimyrsky, ja meri oli täydessä käynnissä. Mainingit löivät tuontuostakin yli ladan, ja OHHN:n sukelsi tuimannäköisenä aallokkoon. Vainvalloista oli eteenpäinmeno, mutta hiljalleen, maili maililta sujui kuitenkin matka suuremmista vaurioista. Vain yhden pelastusveneen aallot löivät rikki. Vastaamme tuli OHDT, jolta sain lähemmin tietää OHZS:n kohtalosta. Me saavuimme kuitenkin onnellisesti Bostoniin oltuamme merellä Antwerpenistä lähtien 24 vrk.

Bostonissa meidät otettiin hyvin vastaan. Quincyn suomalaiset järjestivät näet meille kaikenlaisia juhlia, iltamia, tanssiaisia, konsertteja j.n.e. Ei lystiä puuttunut heidän seurassaan. Ja mikä ihmeellistä: ensi kerran minäkin koko merellä oloaikani tunsin joutuneeni seuraan (missiooneja lukuunottamatta), missä ei näkynyt yhtään "prosentteja". Se seura näet, "Quincyn Uljas-Koitto", on raitiusseura, joten "Kuningas Alkoholit" on sen suurin vihollinen. Siellä pidettiin lystiä muulla tavoin. Olihan heillä omat soitto-orkesterinsa, laulukuoronsa ja näytelmäosastonsa. Kas siinä yhdistys, mikä todella pyrkii kasvattamaan ja jalostamaan jäseniänsä! Hattuaani nostan "Uljas-Koiton" kunniaksi! —

Omassa elämässäni ja ammatissani oli erikoista se, että tuli taas radioaseman tarkastus laivaani. Ja muistaen viime tulo- matkan Bostoniin päätin saattaa vanhat vehkeeni mahdollisimman hyvään kuntoon. Niinpä tarkastuksen tuloksena sain m.m. uudet hätälähetettäjät, anodipattereja, kidevastaanottimen, varaputkia j.n.e. Seuraavana päivänä saapui itse "Chief Inspector" tarkastukselle, oliko kaikki saatettu asianmukaiseen kuntoon. Hammastykseni sain kuulla, että hänellä oli suomalaissyntyinen rouva ja yksi 7 v. vanha poika! No — johan minulle iloa riitti! Tiedusteluuni, oliko hän tyytyväinen valintaansa, hän vastasi: "Yes, very well, you know", sekä hymyi iloisesti. Hän asui Quincyssä suomalaisten parissa, joten siellä hän oli tutustunut nykyiseen rouvaansa samoin kuin useihin muihinkin suomalaisiin. Kohteliaasti hän pyysi minunakin "visiitille" kotiinsa, mutta ajan niukkuuden tähden en ehtinyt siellä käymään, niin mielenkiintoista kuin se olisi ollutkin. Olihan hän toimensa ohessa innokas radioamatöörikin!

Aika Bostonissa kului nopeasti. Minulle ja ehkä monelle muullekin se satama oli ensimmäinen, missä merimiestä pidettiin erikoisessa suosiossa. Siellä saimme tietää uuden presidenttimme valinnastakin. Sen uutisen toi laivalle eräs amerikkansuomalainen heti valitsemispäivän seuraavana aamuna. Ilmoitus uutinen se ei näyttänyt kuitenkaan monellekaan (ruotsinmielellä ja -kielillä) olevan, mutta ainakin minä ja kokki hurrasimme ja pistimme tanssiksi.

Pian oli taas OHHN tyhjänä ja matkalla New Yorkia, tuota maailman suurkaupunkia kohti. Ja kun valkeni 8/4 -37, alkoivat pilvenpiirtäjät häämöittää. Eteemme ilmestyi New York kylpien loistavassa auringonpaisteessa kuin keidas erämaassa. Heti seuraavana päivänä "starttasin" kaupunkiin tutustumaan sen nähtävyyksiin. Ensimmäiseksi "Empire State'a", maailman korkeinta taloa katsomaan. Ja olihan se näkemisen arvoinen. Siinä oli 102 kerrosta ollen 1250 jalkaa (läh. 400 m.) korkea! Ylimmässä kerroksessa sijaitsee ravintola ja huipulla zepeliinien kiinnityspaikka. Hissit vievät huimaavaa vauhtia ylimpään kerrokseen. Tuulisella säällä huomaat, kuinka rakennus heiluu. Ompa siellä astemittarikin, joka osoittaa heilahduskulman. Ja sitten vielä matkailijoita varten "automaattigramofonikin", mihin saa levyille jorjumen centin maksusta "pölistä" mitä vaan, ja levyn saa sitten itselleen. Onhan siellä ensikertalaiselle katselmista riittämiin. Mutta et varmaan voi olla ihastumatta siihen valtavaan näköalaan, mikä sieltä kauniilla säällä aukeaa New Yorkin yli. Se on suorastaan suurenmoinen! —

Aika New Yorkissakin kului nopeasti. Tuli käytyä useissakin katsomisen arvoisissa paikoissa, kuten oopperoissa, elokuvissa, kabareteissa, luonnontieteellisissä puutarhoissa, eläintarhoissa j.n.e. Ja kun oppi kulkemaan maanlaisilla junilla, sujui matka suomalaistenkin kaupunginosaan nopeasti. Siellä 125—127 y.m. "street" teillä heitä tapasi runsaasti. Siellä oli kommunistimielisilläkin oma "haalinsa", n.s. Työn Temppele, siellä sosialisteilla ja kansallismielisillä. Jokaisessa tuli käytyä ja juteltua monen suomalaisen kanssa. Poliittikka tuntui heillä, kuten amerikkalaisillakin, olevan kaikki kaikessa. Mutta voimakas kotimaan kaipuu tuntui kuitenkin olevan heidän kaikkien rinnossa, ja ehkäpä usea saikin sitä tyydyttää kuluneena kesänä.

Suomalaisia on New Yorkissakin varsin lukuisasti. He asuvat enimmäkseen Haarlemin kaupunginosassa, siis neckerien keskellä ja naapureina. ? ? ? — Onpa esim. sosialistien haalin viressä mustien kirkkokin. Nähtävästi he tulevat hyvin toimeen keskenänsä. — Vaikka taitaa se rotuoero silti vallita, niin ettei oikein perhetuttavia silti olla? —

Ottettuaan uuden lastinsa sai OHHN "oorderin" seuraavasta satamasta: Yawata Japani via Panama Canal. Ja niin alkoi taas matkan teko lähimpänä tavoitteena Panaman kanaali. Matka sinne sujui hyvin. Minulle sa matka antoi kourautuntuvan opetuksen siitä, mitä kipinälähetettäjällä on virkaa tropiikki-ilmastossa? Ei juuri näin mitään. Ja syy: jokapäiväiset ja ahdistiset ilmastohäiriöt. Sivrutettuamme Cuba-saaren koetin näet saada yhteyttä NAX:ään, mutta tuloksetta, sillä qrn oli liian voimakas. Vasta sadan mailin päässä onnistuin sen saamaan ja vain vaikein lähettämään NAX:lle kolme sanomaa. Huokasin helpotuksesta, kun saman päivän 9-tuntisen lähetyksen jälkeen olin vihdoinkin saanut kuittauksen mainittuihin sanomiin.

Saavuttuamme seuraavana päivänä eli 6/6 sunnuntaina Panaman kanaalin Atlantin puoleiselle suulle ja laskimme hiljalleen satamaan Cristobal'iin ottamaan poltto- ja ruokatarpeita. Mieltä sykähdytti se, kun OHHN lepäsi hiljaa rannalla olevien Etelän palmujen varjossa. Päivä oli näet polttava, kuten tropiikissa yleensä. Heti ilmestyi Etelän hedelmienkin kauppaajia laivaan, ja taisipa siinä toinenkin banaani y.m. saada ostajansa. Olihan pitkä merimatka odessa, joten "muonaa" täytyi ottaa runsaasti mukaansa. Ja senjälkeen taas eteenpäin kanaalin läpi! Ilmoitin NAX:lle sulkevani aseman, koska qrn oli valtan mahdoton, ja NAX kiitti. Näin ollen sain koko kanaalin läpikulkuajan ihaila sulkua ja rantamaisemia. Ihmeekseni näin, miten sähköjunat laivan molemmiin puoliin vetivät laivaa kanavassa eteenpäin. Ensimmäistä päästyään saapui OHHN järviuokeamalle. Kun ilta jo alkoi olla käsissä, kuuli helposti rantamilta Etelän lintujen ja muiden metsä-eläinten ihmeellisen laulu- ja soitto-konsertin. Oli siellä ääntä jos minkälaista! Jos olisi ollut säveltäjä, niin ehkä sieltä olisi löytynyt aiheita uusiin lauluihin ja simfonioihin! Kuusituntisen ajan jälkeen saapui OHHN vihdoinkin kanaalin Tyypenmeren puoleiselle suulle, missä sijaitsee Balboa kaupunki. Sitä ei kuitenkaan ehditty näkemään, sillä OHHN:n keula suunnattiin nyt "stordierkeliä" myöten Japania kohti. Siitä matkasta sekä oloista Japanissa taas lähemmin seur. numerossa.

L. K—nen.

Ultra-lyhyet radioaallot navigation apuna.

Ranskalaiseen linjalaiva Normandie'hin on asennettu erikoiset radiolaitteet yhteentörmäyksen välttämiseksi.

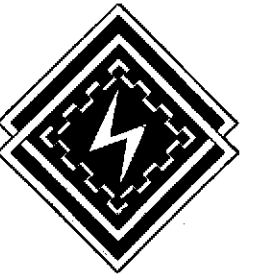
Järjestelmä toimii suunnilleen samoin periaattein kuin kaikuluotauslaitteet. Se perustuu tosiasiaan, että ultra-lyhyet radioaallot heijastuvat takaisin kohdatessaan tiellään jonkun kiinteän kappaleen. Lähetetyt merkit voidaan siten jälleen vastaanottaa samassa laivassa heijastuneina, mikäli ne ovat kohdanneet jonkin esteen. Parabolipeilin avulla voidaan aallot tarkasti suunnata, joten välttyään vaarasta, että lähetetyt merkit vaikuttaisivat vastaanottimeen muuten kuin heijastuneina.

Koska sumu ei radioaaltoihin sanottavasti vaikuta, on tällainen laite erinomaisena apuna näkyvyyden ollessa huonon. Mikäli laite osottautuu luotettavaksi, voidaan sen avulla yhteenajot laivojen välillä ja törmäykset jäävuoriin käytännöllisesti katsoen kokonaan välttää.

Normandien käyttämä aaltopituus on 16 cm. ja voidaan lähetyalue keskittää 5 asteeseen.

RADIO OH

SUOMEN RADIOAMATÖÖRILIITON R.Y. JA SUOMEN RADIOSÄHKÖTTÄJÄLIITON R.Y.
ÄÄNENKANNATTAJA

TOIMITUS

E. KAIRENIUS (vastaava)

YRJÖ LUOMANMÄKI

K. S. SAINIO, (toimitussihteeri)

Toimituksen osoite: Helsinki, Laivurinkatu 21. C. 7. Pub. 26809 · Tavataan varmimmin klo 10.00—11.00

Toimituskunta: V. E. KILPINEN, H. JALANDER, TOIVO LEIVISKÄ, V. POUTIAINEN, J. A. HOLOPAINEN ja E. KOIVISTO

N:o 1—2

TAMMI—HELMIKUU

VII vuosik. 1938

RADIOSÄHKÖTTÄJÄPULA

Koska eräillä tahoilla on jatkuvasti tahdottu asettaa radiosähköttäjien koulutuksesta huolehtivat viranomaiset ja varsinkin Suomen radiosähköttäjälaitto syylliseksi kiusallisen pitkäaikaisena jatkuneeseen sähköttäjäpulaan, on asiaan jälleen julkisestikin kajottava.

Vasta parisen vuotta sitten päättynyt yleismaailmalinen lamakausi saattoi kaupallisen meriliikenteen meillä kuten muuallakin sangen vaikeaan asemaan. Vähäinen tonnistomme pysyi kuitenkin jotenkuten liikenteessä muutamia poikkeuksia lukuunottamatta, mutta erikoisen huomattava oli lamakauden vaikutus meillä siinä, että hyvään vauhtiin päässyt tonniston lisäys tyrehtyi melkein kokonaan. — Kesällä v. 1934 valmistui meillä noin 30 uutta radiosähköttäjää, joista vain aniharvat saivat toimipaikan merellä. Useat heistä odottivat työttöminä laivapaikkoja pitkät ajat, mutta tilanteen jatkuessa yhtä toivottomana, alkoivat he etsiä toimipaikkoja, maissa toisten taas alkaessa opiskella j.n.e.

Nousukauden alkaessa piristyi jälleen meriliikennekin ja laivanvarustajamme alkoivat lisätä tonnistojaan, vieläpä sangen suuressa määrin, josta luonnollisena seurauksena oli sähköttäjien runsas kysyntä. Suomen radiosähköttäjälaiton kirjoissa oli tällöin 25—30 työtöntä sähköttäjää, joka oli huomattavan suuri määrä sähköttäjien kokonaislukumäärään nähden, mutta kun heitä alettiin tarvita havaittiin, että useimmat heistä olivat saaneet tyydyttävät toimipaikat maissa tai etteivät muuten olleet enää halukkaita lähtemään merelle. Tästä seikasta ei liittomme johto ollut tietoinen, sillä asianomaiset sähköttäjät olivat laiminlyöneet ilmoittaa liitolle, etteivät halunneet enää lähteä merelle, kun taas liiton johto, mikäli tiesi heidän maapaikkoja saaneen, piti niitä väliaikaisina.

Heti asiantilan selvittyä ryhdyttiin toimenpiteisiin radiosähköttäjien kouluttamiseksi. Syyskesällä v. 1936 alkoivat kurssit ja on sen jälkeen jo kolmet kurssit päättäneet neljänsien ollessa parhaillaan käynnissä. Kultakin kurssilta on valmistunut kolmisenkymmentä sähköttäjää. Olisi luultu tällaisen miesmäärän tyydyttävän maamme tarpeen vaikkakin otetaan huomioon, etteivät kaikki ole voineet lähteä merelle. Niin ei ole kuitenkaan käynyt. Säännöllisesti parin kuukauden sisällä kurssien päättymisestä ovat kaikki merelle haluavat saaneet paikan ja pula on jatkunut. Erikoisesti viime vuoden loppupuolella ilmenneeseen suureen sähköttäjien tarpeeseen vaikutti se, että alle 2000 br. reg. tonnin kantoisille aluksille myönnetty vapautus radiolaitteiden pitovelvollisuudesta päättyi kuluvan vuoden alussa. Tällaisia aluksia oli kaikkiaan 36, jotka 5 lukuunottamatta, ovat jälleen miehittetyt suomalaisilla radiosähköttäjillä. — Mainittakoon vielä, että sähköttäjäpulan poistamiseksi on kurssiaikaakin huomattavasti lyhennetty, joka seikka sinänsä on sangen valitettava, sillä sähköttäjien pätevyys joutuu siitä pakostakin kärsimään. Kurssiohjelma on kuitenkin pääpiirteissään voitu toteuttaa jatkamalla työpäivää äärimmäisen pitkäksi ja valitsemalla kursseille melkein poikkeuksetta sellaisia hakijoita, joilla on I luokan sotilassähköttäjätutkinto ja joista siten useilla on jo monivuotinen kokemus käytännöllisessä työskentelyssä.

Kuten ylläolevasta selvinnee, syntyi radiosähköttäjäpula aivan yllätyksellisesti ja on sen poistamiseksi tehty kaikki voitava, joten sellaiset syytökset, että pula olisi keinotekoisesti ylläpidettyä, ovat kaikkea perää vailla.

Lki.

TOIMITUKSEN HORISONTISTA

Taasen on vuosi vaihtunut toiseen ja näin radion kannalta katsoen melko tärkeissä merkeissä. Pidetäänhän tänä vuonna Kairossa kansainvälinen radiokonferenssi, jossa maailman amatöörit IARU:n välityksellä ovat edustettuna. Konferenssissa käsitellään lukuisia tärkeitä radiokysymyksiä, joista amatöörejä lähinnä luonnollisesti ovat aaltopituuskysymykset. Lyhyistä aalloistakin alkaa jo nykyään olla suorastaan puute, sillä sekä kaupalliset asemat että myöskin yleisradio ovat vallanneet suurimman osan alle 100 metrin aalloista, joilla amatöörit vielä muutamia vuosia sitten olivat itsevaltiaina. Amatööreillä käytettävissä olevien aaltoalueitten laajentamista tuskin saattaa ajatellakaan, hyvä on, jos vanhat edelleen pysytetään voimassa. Tällä ei suinkaan tarkoiteta sitä, että alueet tyydyttäisivät amatöörien tarpeen, sillä jokainenhan on tietoinen niillä nykyään vallitsevasta tavattomasta ahtaudesta. Mainittua ahtautta amatöörit voisivat keskeisillä neuvotteluillaan melkoisestikin parantaa, sillä pilaahan nk. fonehulius ainakin yhden alueen melkein kokonaan. Mutta eipä amatööreillä suinkaan olisi mitään alueitten laajentamistakaan vastaan, joka kuitenkin näin suurin piirtein ajatellen tuntuu tuiki mahdottomalta. Onhan ihmeisiin ennenkin uskottu ja voitaneen siis uskoa nytkin, mutta me emme ainkaan uskalla mitään lupailamalla nahkaamme polttaa.

*

Kaikki amatöörimme ovat jo nyt tietoisia sotilassähkötäjätutkinnoista, jollainen jokaisen on kuluvan vuoden aikana lupansa säilyttääkseen suoritettava. Liiton vuoden 1937 vuosikertomuksessa lausuttiin asiasta seuraavaa:

"Kuten jäsenemme tietänevät, kaikkien radioamatööriluvan omaavien on suoritettava kuluvan vuoden kuluessa II luokan sotilassähkötäjätutkinto. Hallitus jätti aikoinaan kirjelmän yleisesikunnalle ehdotuksena mainittujen tutkintojen suorittamistavasta, -ajasta ja -paikasta. Yleisesikunta ilmoittikin asiaa harkittuaan suurin piirtein yhtyvän liiton hallituksen tekemään ehdotukseen, joten tutkintojen toimeenpaneminen voitiin viime vuoden loppupuolella aloittaa. Liiton ehdotuksen mukaan sotilassähkötäjätutkinto saadaan suorittaa liiton jäsenten muodostamalle tutkintolautakunnalle, joka mainitussa tarkoituksessa suoritti asianomaisen pätevyytensä silloisessa Vicstipataljoonassa Viipurissa vuoden 1936 marraskuussa. Tutkintojen järjestely tuotti alussa luonnollisesti melkoisia vaikeuksia. Oleellisesti sotilassähkötämisen eroa tavallisesta radioamatööritoiminnasta sikäli, että se tapahtuu tarkoin määritellyn ohjesäännön puitteissa. Tähän mennessä pidettyjen kahden tutkintotilaisuuden perusteella saadut kokemukset ovat kuitenkin selvästi osoittaneet mainitun tutkinnon läpäisemisen vaativan amatööreiltä ainoastaan annoksen hyvää tahtoa. Hehän ovat jo ennestään hyviä säh-

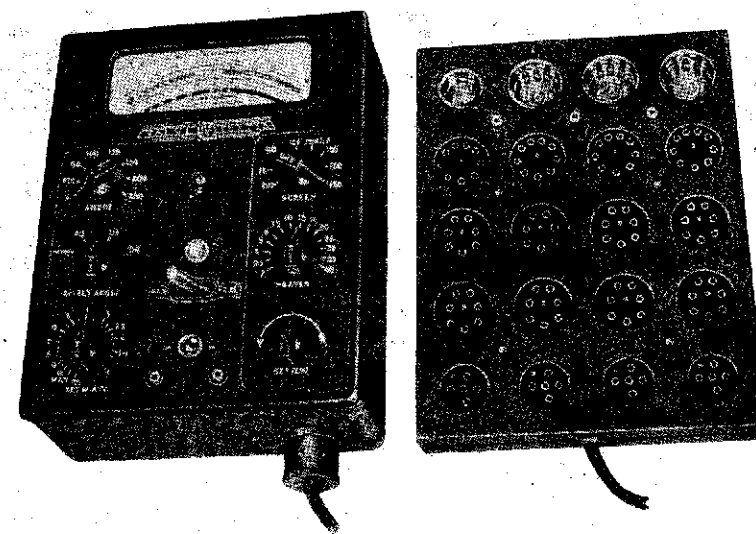
köttäjiä ja lisäksi melko päteviä teknikoita, joten sotilassähkötämisen selostamiseen kiinnitetään neuvontatilaisuuksissa erityen huomiota. Jonkun verran harjaantumista vaatii myös sähkötyö, sillä määrätyn 60 kirjaimen nopeusrajan oppiminen ei ole niinkään yksinkertaista. Kuten edellä jo mainittiin, tutkintotilaisuuksia on pääkaupungissa toistaiseksi järjestetty kaksi, joitten yhteenlaskettu osanottajamäärä on noin parinkymmenen paikkeilla. Toisen luokan sotilassähkötäjätodistus on voitu antaa 11:sta jäsenelle ja on kaikkien pisteluku yleensä ollut melkoisesti tavallisen keskitason yläpuolella. Kuluvan vuoden aikana tutkintotilaisuuksia järjestetään myös maaseudulla. Tarkan ohjelman laatiminen on toistaiseksi kuitenkin ollut mahdotonta, sillä liitto ei ole tähän mennessä saanut ilmoitusta mainittuun tarkoitukseen varattujen määrärahojen suuruudesta. Radio OH:n palstoilla ilmoitetaan aikanaan hyvissä ajoin tutkintotilaisuuksien paikka ja aika. Samoin jäsenille lähetetään "Vicstiliikenneohjesääntö", jonka avulla he voivat tutkintoihin valmistautua. Sotilassähkötäjätutkintoa voidaan joka tapauksessa pitää jonkunlaisena amatööritoimintaa täydentävänä lisätutkintona, jota suorittaessa jokaisen kunnia-asiana tulisi olla mahdollisimman korkean pistemäärän saavuttaminen."

*

Olosuhteet eri aaltoalueilla ovat kuluneen vuoden aikana olleet melko vaihtelevaa. 40 ja 20 metrillä tilanne on ollut sama kuin aikaisemmin. Edellinen jäätyy kiinteän fonesumun alla miltei muodottomaksi möhkäleeksi, jonka tunnusomaisin piirre on kanarialinnun sievää lirinää muistuttava piipitys. 20 metrillä taas, missä puheluherrat ovat hieman järjestytyneet, saa tavanomaisiin aikoihin aikaan yhtä ja toista hyvääkin. Uusimmat tulokkaat, 10 ja 5 metriä, ovat luonnollisesti olleet suurimman huomion kohteena. Kymmenen metrin tulostaso lienee muodostunut pääasiallisesti samanlaisiksi kuin vuoden 1936 loppupuolella. Viideltä metriltä toimituksella ei ikävä kyllä ole mitään virallista kerrottavaa, sillä tietomme perustuvat vain ulkolaisten amatöörolehtien lausuntoihin, omilta jäseniltämme emme ole saaneet minkäänlaisia tietoja. Ainakin kuopiolaiset tuntuvat esimerkiksi englantilaisen T. & R. Bulletinin mukaan olleet hyvinkin aktiivisia mainitulla alueella ja onpa eräs heistä viimeisimmän tiedon mukaan kuultukin Englannissa. Sopsisipa muistaa asiaa koskevilla kirjoituksilla "Radio OH:takin", joka on juuri sellaisia amatöörikokemuksia käsitteleviä kirjoituksia vailla. Kaikkia jäseniämme kehoittaisimme kirjoittamaan saavutuksistaan ja kokemuksistaan lehdelle, ne julkaistaan mielihyvin.

Parhainta vuoden jatkoa kaikille, toivottaa

Kide.

» AVO »

PUTKIEN TARKASTUSLAITE, käsittäen 2 osaa:

mA/V-asteikolla varustetun mittarin sekä erilaisten putkien kantalaudat.

Putkien kantalauta 1. Englantilaisia radioputkia varten
2. Amerikkalaisia „ „
3. Kansainvälisiä „ „

Hinta 2:lla kantalaudalla Smk. 2950:—

„ 3:lla „ „ 3550:—

Koje kytketään suoraan vaihtovirtaverkkoon.

C H E S T E R

HELSINKI
KAISANIEMENK. 5.
PUH. 32 778, 34 355.

PIKAKÄYNTI TURKULAISESSA ASA-RADIOTEHTAASSA

Yleiskuva asennusosastosta.

Allekirjoittaneella oli tilaisuus tutustua turkulaiseen radiotehtaan ASA-radioon, tehtaän johtajan *A. Sakreliuksen* opastaessa. Ennen käyntiä tehtaassa tiedustelin sen syntymävaiheita. Johtaja Sakrelius sai "radiokärpäsen", kuten moni muukin, silloin kun tämä siihen aikaan harvinainen radio alkoi valloitusmatkansa Suomessa. Jo v. 1924 hänellä oli ensimmäinen radioliike, josta sittemmin on kehittynyt ASA-radio, jonka henkilökunta nykyään nousee jo noin 300 henkilöön.

Alkuaikoina, kuten monet muutkin, valmisti ASA koneet valmiista ulkolasista osista, mutta nyt on kokonaan siirrytty siihen, että osat valmistetaan itse. Mutta ennenkuin on saatu seilaiset työvälineet, joilla voidaan vastaanottimien osia valmistaa, on ollut suuria vaikeuksia voitettavana. Tehdas valmista kovaääniset, säätökondensaattorit, putkien kannat, kaikki ruuvit ja mutterit, siis yleensä kaikki radiokoneet osat putkia lukuunottamatta.

Metalliosastosta, jonne suuntasimme matkamme, kertoi johtaja Sakrelius, että se on tehtaän tärkein osa, niin ihmeelliseltä kuin se tuntuukin. Mutta juuri osien tehdasmaisen valmistaminen auttaa tehdasta kilpailussa radiomarkkinoilla. Tehdassalin täyttää suuri määrä mitä erilaisimpia porakoneita, puristimia ja sorveja, joiden ääressä taitavat ammattimiehet häärivät. Pysähdyimme katsomaan, kuinka muuntajien levyt syntyvät. Levy, joka toiselta puolen oli ohuen paperin pöytä, liikkui stanssin alla, jossa yhdellä painamalla syntyi muuntajan levy. Siirryimme katsomaan kuinka kondensaattorit syntyvät. Nopeasti stanssi löi määrätynmuotoisia kappaleita 0,6 mm vahvuisesta alumiinilevystä. Kovaäänisen runko valmistui erittäin käytännöllisessä puristimessa. Tällä osastolla valmistetaan kaikki tarvittavat metalliosat vastaanottimien metallirungoista aina ruuveihin ja mutterei-

hin saakka. Kaikki rautaosat saavat kadmiumpäällysteen erikoisessa liuosammeessa.

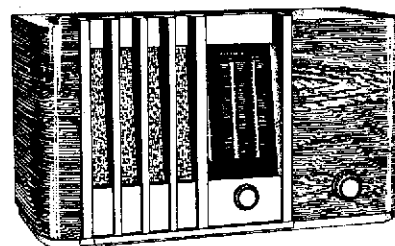
Asennushalli sijaitsee suuressa tennishallissa. Poikki hallin kulkee useita pöytiä, joiden ääressä istuu useita kymmeniä mihiä. Hallin toisessa päässä on varasto, josta vastaanottimien osat luovutetaan koneitten kokoonpanijoille. Tämän jälkeen siirryimme tarkastamaan pöytien ääressä häärivien miesten työtä. Kelat syntyivät nopeasti erikoisten sähkömoottoreilla pyörivien kelauskoneiden avulla. Jokainen kela tarkastetaan erikoisessa induktiivimittarissa, jotta jokainen olisi tarkalleen saman suuruinen. Kondensaattorit syntyvät erikoisessa pienessä koneessa, jossa vain vipua painamalla kolmikkokondensaattorin liikkuvat levyt tulevat yhdessä. Tällaisessa kolmikkokondensaattorissa on osia 159 kappaletta, ja osien valmistamisen tarvitaan 31 stanssiparia. Jokaisen erillisen kondensaattorin kapasiteetti mitataan erikoisessa kapasiteettimittarissa. Kovaääniset kootaan myös tässä osastossa ja kokeillaan niiden toisto. Verkkomuuntajat käämitään nopeasti käämimiskoneilla. Suurin osa työstä suoritetaan sarjatyönä, paitsi vastaanottimien kytkentä, mikä vaatii erikoista huolellisuutta.

Jokainen vastaanotin numeroidaan ja siten sen kohtaloa seurataan vielä myytyäkin erikoisen korttijärjestelmän avulla, josta ilmenee, kuka koneen on kytkönyt ja lopullisen tarkastuksen suorittanut.

Erikoisella tarkastusosastolla tarkistetaan jokainen kone. Ei riitä korvakuulo, vaan erittäin herkätkä tarkkuusmittarit toteavat pienetkin virheellisydet sekä äänen laadun. Pienoisoskillaattoreilla tarkistetaan koneen viritystarkkuus, joten jokainen haettava asema kuuluu astelkossa sille määrättyllä aikalla.

Puuseppäosastolla valmistetaan laatikot. Puukotelot ovat

ASA-radio

Kotimaisen radioteollisuuden mestarinäyte

Vaihtovirta-, yleisvirta- ja paristokoneita useita eri malleja

TEHDAS

Oy. ASA-RADIO Ab.

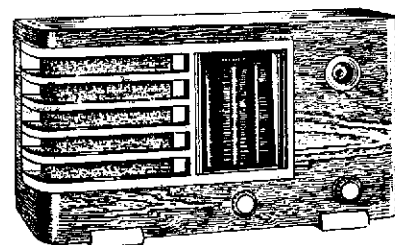
TURKU

TUKUTTAIN

Oy. KONCENTRA Ab.

HELSINKI

jälleenmyyjä kautta maan.

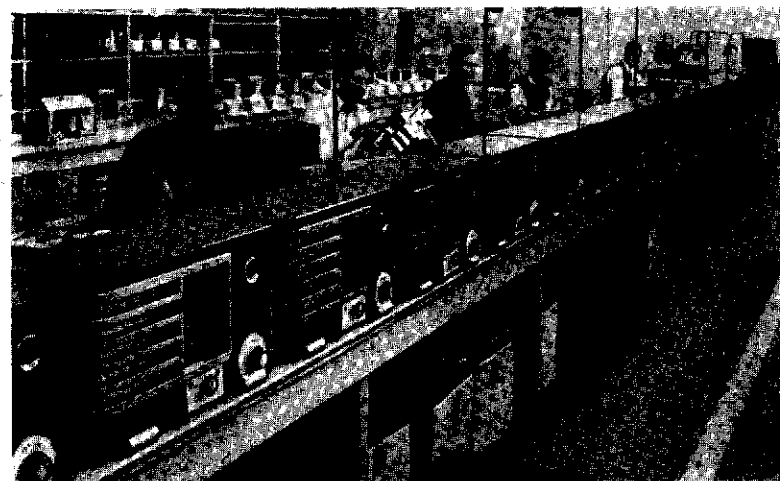
valmistetut pähkinäpuusta, joka on havaittu tähän tarkoitukseen erittäin sopivaksi puulaaduksi.

ASA valmistaa vastaanottimia kahdeksaa eri tyyppiä.

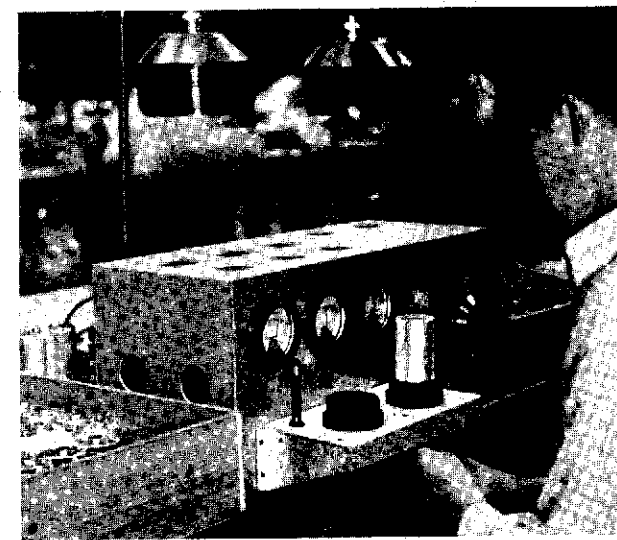
Siirryimme tämän jälkeen huolto-osastolle, jossa korjattavaksi tuodut koneet korjataan ja yleensä kaikki huoltopuoli suoritetaan. Tiedustelin vielä johtaja Sakreliukselta heidän kokeiluistaan radiosuuntimislaitteilla. Hän kertoi, että suun-

timislaitteita on jo muutamia rakennettukin ja kokeilut ovat antaneet erittäin hyviä tuloksia. Muutamia koekappaleita onkin jo asennettu laivoihin. Suuntauslaitteiden valmistamisesta on kuitenkin täytynyt vastaanottimien suuren menekin takia toistaiseksi luopua. Myös on ASA valmistanut Turun yliopistolle sen tarvitsemia erikoislaitteita ja rajavartiolaistokselle ja metsähallitukselle on suoritettu suuria tilauksia.

Kipinä.

Valmiita ASA-vastaanottimia.

Kelojen mittauskoje.

VIITOSTEN KERHON TOIMINNASTA KOLMOSTEN HÄMEENLINNASTA V. 1937

Silmäillessämme kulunutta toimintakautta, voimme panna merkille kerhotoiminnan jonkun verran edellisestä vuodesta vilkastuneen, joka luonnollisesti laskettaneen nousukonjunktuurien ansioksi. Mitä varsinaiseen amatöörityöskentelyyn tulee, voimme pitkistä aikaa ilolla todeta tulosrikasta työskentelyä, sekä asemien lukumäärän että tulosten laadun suhteen. Varsinkin kesäaikaa, joka kuluneena vuotena amatöörioilosuhteiden kannalta katsottuna eritoten 14 mc:n alueella oli yleensä erinomainen, käyttivät viitokset tehokkaasti hyväkseen. Tätä todistaa jokaisen toiminnassa olleen aseman tulokset, mainitaksemme vain OH 5NF:n, jolla oli keskimäärin ympäri vuoden laskettuna yli 100 yhteyttä kuu-kaudessa, eli tarkemmin sanottuna 1234 yhteyttä, joista noin kaksi kolmasosaa kaukoyhteyksiä. Osaltaan on tulosten tasoon vaikuttanut suuresti monet sekä kansainväliset että kotimaiset kilpailut, joihin viitokset ovat osallistuneet. Näistä mainittakoon keväällä ARRL:n, kesällä DJDC ja VK ZL kilpailut sekä koko vuoden kestäneet Kakkosten maljan ja Viitosten maljan kilpailut. Viitosten Maljan kilpailun voitti tälläkin kertaa OH 5NR pistemäärän ollessa 5587,376, saaden siten toisen kiinnityksen maljaan. Seuraavina olivat OH 5OD 4652,185 ja OH 5OA 4247,514 pisteellä.

Mitä käytössä olleisiin alueisiin tulee, on työskentely pääasiallisesti tapahtunut 14 mc:n alueella, mutta myös muita alueita on käytetty, varsinkin 28 mc:n, joka kevättalvella oli kohtalaisessa kunnossa antaen hyviäkin DX-tuloksia, mutta kesällä oli aivan "tukossa" avautuakseen jälleen syksyllä, mutta muutamaa poikkeuspäivää lukuunottamatta vain eurooppalaiselle yhteydenpidolle.

Muusta toiminnasta mainittakoon, että kokouksia on pidetty kaikkiaan 11, joista kaksi kesäkokousta OH 5NF:n ja OH 5NR:n kesäasunnoilla. Kokouksissa on käsitelty, paitsi kerhon virallisia asioita, amatööritoimintaan liittyviä käytännöllisiä sekä teknillisiä seikkoihin liittyviä asioita.

Osanotto kokouksiin on ollut verrattain vilkasta, joka voidaan todeta kerhon käytäntöönottamasta nimikirjasta, johon läsnäolijat merkitsevät nimensä. Huomattavana seikkana on mainittava, että vuoden kuluessa on kerhoon liittynyt uusia jäseniä, joiden vakavana tarkoituksena on lähiaikoina liittymisen aktiivisten amatöörien riveihin.

Vuoden aikana on kerhosta eronnut 2 luvan omaavaa jäsentä, nimittäin neiti Marjatta Kirsi OH 5YL ja teknikko Veio Mikala OH 5OJ, ja on kerhon jäsenmäärä vuoden lopussa 28, joista suurin osa omaa amatöörikutsun.

Kerhon johtokunnan ovat kuluneena vuotena muodostaneet:

Johtajana	Hilmer Sinisalo	OH 5OD
Varajohtajana	Eino J. Metsä	OH 5NZ
Sihteerinä	Marjatta Kirsi	OH 5YL
Taloudenhoitajana	A. Hämäläinen	OH 5NJ
Varajäsenenä	T. A. Koponen	OH 5NF

Tulevaisuutta ajatellen tuntuu siltä, kuin Viitosten Kerhon toiminta edelleen olisi vilkastumassa sekä aktiiviseen amatööritoimintaan, että varsinaiseen kokouksissa ja kerhoilloissa tapahtuvaan työskentelyyn nähden, joten voimme luottamuksella odottaa alkavalta toimintakaudelta hyviä tuloksia.

Ensiksikin toivotan omasta ja kaikkien H:linnan kolmosien puolesta onnea ja paljon dx:itä jo alkaneelle vuodelle.

Sitten vähän Hämeenlinnan kuulumisia. Amatöörejä on täällä tätä nykyä 8-päinen joukko, jotka ahertavat qso:itten kimpussa vaihtelevalla menestyksellä. Lisäksi on uusia amatöörejä syntymässä tällä hetkellä 2.

Radiokärpäsen puremia jakaa Sk:n radio-osasto sekä OH3ny, joista viimeksimainittu toimii varusmiesten keskuudessa allekirjoittaneen vähäpätöisellä avustuksella, ja joita silloin tällöin lähtee vieraallekin paikkakunnalle radiokärpäsen pureman saanut messinkipainajan alku kehittyäkseen harastelijan ohdakkeisella polulla kunnan radioamatööriksi. Onpa ammattisähkötäjäkuntakin saanut silloin tällöin lisän joukkoonsa.

Sotilasradiosähkötäjäutukinnon ovat H:linnan amatöörit suorittaneet 100 prosenttisesti ollen kaikki I luokassa, (kaikki yli 100 pist.) sekä myöskin uudet jäseniksi aikovat. Kokeet suoritettu armeijan radiosähkötäjäkokeissa keväällä sekä syksyllä v. 1937.

Mitä yhteyksien saantimahdollisuuksiin kuluneen vuoden aikana tulee olen omasta puolestani tehnyt havaintoja pääasiassa 14 mc:llä ja on se ollut hyvin vaihteleva ja oikullinen. Joskus on saattanut viikkomäärä olla aivan "tukossa" jolloin yhteyksien saanti on ollut mahdotonta, niinä lyhyinä aikoina, jolloin ollut "bandi auki" on ollut mahdollista saada dx:itäkin, varsinkin vk:t zlt ja joitakin j:tä on kuulunut niinä aikoina.

28 mc:llä ovat "äänessä" olleet vain OH3np ja OH3oi, mutta on sekin alue ollut suurimman osan vuotta "tukossa", joten OH3oi:kin on voinut rauhassa rakennella "Super receiveriä" ja onkin kuulemma jo valmis, ja kun ei vielääkään "bandi" ole "auki" pistää vielä lähettimenkin uudelleen kasaan. OH3np puolestaan on hankkinut uuden vastaanottimen Amerikasta (11 tub.) ja hänkin odottelee "aikaa parempaa", jolloin taas pääsee dx:ien kimppuun. Muut sensijaan ovat vanhaan tapaan noukkineet qso:n silloin tällöin, ja loput ovat tietysti reservissä (qrt), kuunnellen vain bc:tä (huom. puuttuu herätyskello, joka soittaa klo 24.00). Allekirjoittanut muuten yhtyy OH3oi:n kannatettavaan ehdotukseen että vaihteen vuoksi bc ja radioamatöörit vaihtaisivat lähetysaikoja toistaiseksi, (hi) sekä että r-piirisille bc-vastaanottimille ei myönnettäisi kuuntelulisenä.

Best dx sekä 73 H:linnan kolmosilta.

OH3no.

SOTILASRADIOSÄHKÖTÄJÄTUTKINNOT

Seuraavat SRAL:n jäsenet ovat tähän mennessä liiton tutkintolautakunnalle suorittaneet II luokan sotilasradiosähkötäjäutukinnon:

- 1) Yrjö Vuorinen OH2OT,
- 2) Toivo Leiviskä OH2NV,
- 3) Paul Meisalo OH2PH,
- 4) A. H. Eckstein OH2NE,
- 5) Lars Spjut OH6NL,
- 6) Frans Mäkelä OH2OG,
- 7) Tatu Kolehmainen OH2NT,
- 8) Göran Tigerstedt OH2PM,
- 9) Vilho Kilpinen OH2OF,
- 10) Kalevi Ahti ja
- 11) Erik Stenholm OH2PN

SRAL:N ASEMIEN KÄYTTÄMIEN KVARTSIKITEITTEN PERUSJAKSOLUVUT

"Radio-OH:ssa" olleen kehoituksen mukaan ovat seuraavat, allamainitut jäsenet lähettäneet toimitukselle ilmoituksen käyttämiensä kvartsikiteitten jaksoluviista. Seuraavassa myös viime numeron ilmestymisen jälkeen tulleet ilmoitukset:

3.5 mj.			
OH2OF	3500	kj	
OH1NF	3568	"	
OH2NB	3512	"	
OH2NT	3515	"	
OH5NR	3521.5	"	
OH7NJ	3521.5	"	
OH3NG	3522	"	
OH1NF	3522.5	"	
OH2NM	3530	"	
OH2OT	3535	"	
OH5OH	3540	"	
OH5NR	3550	"	
OH5NX	3550	"	
OH3NA	3552	"	
OH2NM	3553	"	
OH3OK	3553	"	
OH5NX	3556	"	
OH2PW	3557	"	
OH2NM	3558	"	
OH3NA	3558	"	
OH5NX	3562	"	
OH2NB	3565	"	
OH1NF	3574	"	
OH5NR	3574	kj.	
OH6NF	3574	"	
OH2ND	3575	"	
OH6NS	3576	"	
OH5OA	3582	"	
OH2ND	3582	"	
OH6NL	3584	"	
OH6NG	3596	"	
OH1NF	3596	"	
OH5NR	3600	"	
OH2NM	3601	"	
OH2NT	3610	"	
7 mj.			
OH2NM	7010	"	
OH2OF	7050	"	
OH2NM	7050	"	
OH2NM	7070	"	
OH2NT	7089	"	
OH2ND	7150	"	
OH6NR	7150	"	
OH6NN	7162	"	
OH6NS	7175	"	

SRAL:N VUOSIKOKOUS

Suomen Radioamatööriliitto r.y:n vuosikokous pidettiin Helsingissä helmikuun 19. pnä. Kokouksessa oli läsnä yli 60 liiton jäsentä. Aluksi luettiin liiton toimintakertomus kuluneelta toimikaudelta. Taloudenhoitajan esitettyä kokoukselle liiton tiliaseman sekä tilintarkastajain lausunnon edelliselle taloudenhoitajalle ja hallitukselle myönnettiin tili- ja vastuuvapaus kuluneelta toimikaudelta. Hallitus valittiin yksimielisesti kokonaisuudessaan uudelleen, jolloin siihen tulivat kuulumaan johtajana dipl. ins. K. S. Sainio, varajohtajana dipl. ins. Vilho Kilpinen, taloudenhoitajana sotilasmestari Armas Häkkänen, sihteerinä toimittaja E. Kairinen, varsinaisina jäseninä insinöörit Toivo Leiviskä ja Matti Vihuri sekä varajäseninä ins. T. A. Koponen ja hammas-tekniikko V. Granqvist.

Hallituksen ehdotuksen mukaan kokouksessa päätettiin korottaa liiton jäsenmaksu 25 markalla 100 markkaan. Tämä lähinnä siitä syystä, että "Radio OH:n" painatuskustannukset ovat huomattavasti nousseet ja samoin muut liiton juoksevat menot. Kokous päätti yksimielisesti antaa tällä kerralla Ilmari Jäämaan palkinnon liiton ansiotunneille taloudenhoitajalle, sotilasmestari Armas Häkkäselä. Leo Lindellin palkintoa ei hallituksen ehdotuksesta jaettu.

Virallisten asioiden jälkeen syötiin yhteinen illallinen, johon osallistui viidettäkymmentä liiton jäsentä.

Amatöörit

käyttämällä tunnettuja

ELECTRICA sauvakondensaattoreita ja vastuksia
KHS säätökondensaattoreita ja yliheittäjiä
ISOPHON kovaaäänisiä

kojeissanne toimivat ne luotettavasti

B. MELART & Co. RIKHARDINK. 1 PUH. 31 807

KIDEVASTAANOTIN

Kuten tunnettua, astui jonkun aikaa sitten voimaan uusi radiomääräys, jonka mukaan kaikilla suomalaisilla aluksilla tulee olla varalla kidevastaanotin. Sellainen koje on tosin sangen halpa, mutta lienee se useimmilla laivoilla joutunut työkalulaatikkoon tahi jonnekin muualle, missä se ei ole tiellä.

Tuollaisen vaatimuksen aatteen ymmärtää kyllä jokainen, mutta tarvitaankohan tuollaisia kojeita koskaan käyttää nykyaikaisilla aluksilla, sitä epäilen. Jos nimittäin varsinaisen vastaanotin saa sellaisen vian, ettei sähköttäjä kykene sitä korjaamaan, ryhtyy asianomainen kyllä toisenlaisiin toimenpiteisiin. Suurimmalla osalla tahi ainakin useilla sähköttäjäillä on mukanaan omia vastaanottimiaan yleisradiokuuntelua tahi sähkötystä varten. Tuskin yksikään laivanpäällikkö on ilman radiomusiikkia salongissaan. Monilla laivoilla on ensimmäisellä konemestarilla oma vastaanottimensa. Myöskin muilla päällystään kuuluvilla on omat yleisradiovastaanottimensa ja usein näkee yhden tahi useampia antennejä, joiden alastulojohdot menevät miehistön suojiin. Suunnilleen puolella, ellei enemmänkin, suomalaisista laivoista, on jo radiosuuntimislaitteet. Allekirjoittanut ei vielä ole ollut toimessa sellaisella laivalla, jolla ei olisi ollut yhtenä kolmea-neljää vastaanotinta. Ylläolevasta selvinnee, ettei mitään vastaanottimien puutetta nykyaikaisella laivalla synny vaikka radioaseman ainoa putkivastaanotin sattuisikin lakkoilemaan. Useat laivaradioasemat ovat sitäpaitsi varustetut kahdella jopa kolmella vastaanottimella. Harvoin tulee niin kiihrettä, ettei ehdittäisi asentaa lainavastaanotinta siksi, kunnes laiva saapuu satamaan ja vika saadaan korjatuksi. Jos taas alus joutuu onnettomuuteen ja vastaanotin saa silloin vian eikä sitä ehditä vaihtaa toiseen, niin on silloin samantekevää, onko vastaanotinta tahi ei. Silloin tarvitaan lähettintä! Olen varma, että Mr. Mollis Johanna-Thordenin upotessa olisi mieliihyvin heittänyt vastaanottimensa laidan yli jos hän sillä olisi saanut lähettimensä käyntiin.

Useilla suomalaisilla laivoilla on vain yksi ainoa lähetin kuten esim. Hellbergin putkilähetin, joka toimii paristoilla myös hätälähtetimenä. Mitä tehdään silloin, jos tämä ainoa lähetin kieltäytyy toimimasta? Varalähetintä ei ole, ja kuitenkin voivat lähettimet lakkoilla yhtä usein kuin vastaanottimetkin. Vastaanottimeen voidaan aina helposti vaihtaa uudet putket tahi muutkin viottuneet osat, mutta lähettiin nähden ei asia ole läheskään yhtä yksinkertainen.

Kuinkahan mahtaisi olla sellaisen määräyksen laita, joka vaatisi yksinkertaisen summerilähtetimen kidevastaanottimen sijasta? Sellainen koje tulisi luonnollisesti huomattavasti kalliimmaksi, mutta sillä olisi myöskin usein käytännöllistä merkitystä, jota kidevastaanottimella tuskin on ja tuskin tulee olemaankaan.

AXT.

Kiitos radiolle.

Hapag'in s/s Oliviassa tapahtui tulipalon aiheuttanut räjähdys matkalla Manillasta Singaporeen. Kuultuaan radioavunpyynnöt riensi hollantilainen s/s Tjekarang paikalle antaen apuaan ja vieden haavoittuneet merimiehet Manilaan sairaalaan. — s/s Tjekarangin sähköttäjä kunnostautui erikoisesti siten, että määräsi suuntimellaan s/s Olivian oikean paikan. Kävi nim. selville, että oletetun paikan ja todellisen paikan ero oli 40 meripeninkulmaa. Tarkoituksen mukainen suuntimislaitteen sijoitus radioaseman yhteyteen teki mahdolliseksi s/s Olivian heikkojen hätämerkkien nopean suuntimisen.

EI USKONUT VÄHÄLLÄ

Viime syksynä osti eräs "saarivaltakuntaan" kuuluva laivanvarustaja rahtilaivan, johon hankittiin myös sähköttäjä. Kun sähköttäjä sitten saapui arv. laivanvarustajan luo, tehtiin hänelle ensimmäiseksi seuraava kysymys: "Osaatteko käyttää vintturikonetta ja hakata ruostetta"? Sähköttäjän vastatessa tähän, että hän on tullut laivaan vain sähköttäjäksi ja ettei ne hommat oikein hänelle kuulu vaikka hän niitä osaisikin, jatkoi laivanvarustaja puhettaan seuraavasti: "mutta laivassa on vain kuusi kansimiestä ja kun siellä on kuusi vintturia, eivät ne oikein ehdi hoitaa niitä, joten sähköttäjän tulee ehdottomasti ottaa osaa vintturien käyttöön sekä ruosteen hakkaamiseen". Tämän kuultuaan sanoi sähköttäjä tulleen väärään paikkaan, aikoen lähteä pois. Vasta sitten uskoi laivanvarustaja tämän todeksi, pyytäen saada matkaiaskun sen suorittamista varten. — Hieman ristiriitaa joutuu kuitenkin saman laivanvarustajan periaatteet myöhemmin, kun samainen sähköttäjä valittiin ettei laivalla olevalla r-putkisella vastaanottimella kuulu tarpeeksi. Kapteeni oli samaa mieltä uuden vastaanottimen hankkimisen tarpeellisuudesta. Mutta laivanvarustaja selitti vain, "että näin ollen sähköttäjä pääsee paljon vähemmällä työllä, kun vastaanottimella ei kuulu pidemmiltä matkoilta". Ja niin jäikin sitten uusi vastaanottaja saamatta.

KANSAINVÄLINEN PIKATIEDOITUS-KONFERENSSI

pidetään siis ensi vuoden alussa Kairossa. Siellä tehtävien esitysten suuresta lukumäärästä päätellen tulevat nyt voimassa olevat määräykset huomattavalta osaltaan muuttumaan, vaikka tehdyistä esityksistä osa, hyljätäänkin. Radio OH:n viime numeroon oli poimittu joitakin näistä ehdotuksista, joukossa eräitä siirtyvän liikenteen toiminnalle ja kehitykselle sangen vitallisia kysymyksiä. Huomiota herättää varsinkin Hollannin Radiosähköttäjäliiton jotenkin drastillinen ehdotus, että perämiessähköttäjien käyttö kielletäisiin, ehdotus, jonka hyväksymiselle jokainen radiosähköttäjä antaa lämpimän kannatuksensa.

Tärkeä on myös I. Britannian RS-liiton ehdotus, että TR-tietojen antaminen poistettaisiin, t.s. ne annettaisiin vain erikoisesta pyynnöstä. Siirtyvässä liikenteessä otettaisiin siis tavallaan käytäntöön eräitten kaupunkien "hiljainen liikenne". Toivottavasti tämä ehdotus, joka tosiaankin on ihmien kauan antanut odotuttaa itseään, tulee heti hyväksytyksi, sillä hyväksyttävä se on, ennemmin tai myöhemmin, siihen pakottaa kehitys ja liikenteen kasvu.

Se hyöty, mitä TR:n antamisesta rannikkoasemalle eräissä poikkeustapauksissa saattaa olla, on sangen minimaalinen sen aiheuttamiin haittoihin verraten ja hyödyn ja vahingon suhde kai tässäkin määrää käyttöarvon. Kun vielä ehdottomasti kielletään laivoilta CQ—QRU?—rääkkyminen, ovat laivasähköttäjät — perämiehetkin — pakotettuja paremmin hoitamaan kuunteluaan. Laiminlyödyistä kuuntelusta soimavaa omaatuntoa ei silloin voi enää rauhoittaa tuollaisilla reaaliarvoiltaan sangen mitättömillä tempuilla!

Väinö Pahlman.

Alkää käyttäkö radiovastaanotinta venäläisissä satamissa.

Eräs perämies sai Leningradissa 100 ruplaa sakkoa käyttäessään radioaseman vastaanotinta ilmatiedotusten vastaanottamiseen. Vain lähetin oli sinetöity, joten perämies huuli voivansa vapaasti käyttää vastaanotinta, mutta kuten huomamme, ei sitäkään saa siis käyttää.

RADIOSÄHKÖTTÄJÄT!

Kaukoyhteydetkin sujuvat kuin leikiten kun laivallanne on kunnolliset ja toimintavarmat radiolaitteet.

Valmistamme
lähettämiä vastaanottimia suuntimislaitteita y. m.

Toimitamme kaikenlaisia varaosia varastostamme

RADIOTEKNO

H:ki, Malminkatu 22, puh. 26 381.

OPPIASKELEENI RADIOLIIKENTEESSÄ

Kesällä 1928 saapui hl. "Wihuri" Ykspihlajaan ilman radiosähköttäjä. Kun laivan oli määrä mennä Englantiin, alkoi kapteeni sen vuoksi heti tiedustella tutkinnonsuorittanut nuorukaista, joka kykenisi hoitelevaan radiohytin salaperäisiä, mutta mitä suurimmassa määrin antiikkisia laitteita. Allekirjoittanutta, joka juur oli hiljan leivottu i luokan "ekspertiksi" ja asui läheisyydessä, lienee laivan meklari suositellut, koskapa kapteeni kysyi minulta, olinko halukas vastaanottamaan toimen. Niihin aikoihin ei vielä ollut aikomukseni lähteä merille, mutta vuorokauden pituisen harkinnan jälkeen päätin kuitenkin suostua ja nimpä sitten kirjoittauduin yhteen laivanvarustaja A. Wihurin tunnetuista laivoista. Palvelukseni laivassa ja mainitussa varustamossa kesti sitten kaikkiaan neljä kuukautta.

Nykyisin Etelä-Amerikan linjan "Angrassa" avainta hoiteleva virkaveli L. Leppänen saapui samana päivänä Ykspihlajaan Wihuriin toisessa laivassa, "Wiimassa". Häneltä sain ensimmäiset opinaskeleni käytännöllisessä radioliikenteessä ja mr Leppäsen kanssa piti allekirjoittaneen ensimmäisen kerran sovelluttaa teoriaa käytäntöön, s.t.s. ottaa ensimmäinen radioyhteytensä.

Mutta esittelenpää tässä aluksi "Wihurissa" olleet tekniikan viimeiset saavutukset — laiva myytiin sittemmin Ranskaan. Päälähtetimenä oli vanha ½ kW pystyyn asennettu pyörivällä kipsinävyllä varustettu Marconi, jonka muuttaja oli huolellisesti sijoitettu aparaattipöydän alla olevaan laatikkomaiseen kaappiin, jonka seinät oli moottorin mekaanisten häiriöiden vaimentamiseksi tarkoin topattu. Edeltäjäni olivat kaikesta päättäen olleet ahkeria sähköttämään, sillä muuttajan laakereita oli voideltu niin usein ja perusteellisesti, että rasvapuristimen kautta koneeseen puristettu vaseliini oli keskipakoisvoiman vaikutuksesta räiskynyt ympäri ja muodostanut "moottorihuoneen" seinille ja oveen paksun rasvakerroksen. Arveluni mukaan olisin pian ansainnut kokonaisen päiväpalkan, jos olisin raapinut pois vaseliinin ja myynyt sen kymmistä kilon ensimmäiselle konemestarille konehuoneen tarpeisiin.

Vastaanotin oli kaksiputkinen alkeellisinta mallia, mutta ääntä siitä sentään lähti silloin tällöin kun joku vahvempi asema sattui läheisyyteen.

Ykspihlajasta siirtyi ylpeä laivani Möllersvikin ulkosatamaan ja sieltä käsin oli määrä kokeilla taitoani radiotieteessä. Ehkäpä mr Leppänen vielä muistaa tulokset? Sovittuna hetkenä kytkin virran vastaanottimeen ja kuuntelin. Hiljaisuus cetterissä. Loin asiantuntijasilmäyksen hätälähtetimeni, tavallinen Marconin summerilaite, ja kutsuin sillä virkaveljeä. Summerin jaksoluku oli paljon alle 1000 minuutissa, mutta pörähteli se sentään ainakin parisento kertaa sekunnissa niin että koko pöytä tähteli. Ei vastausta. Suoritettuani koko lähetyspuolen järjestelmällisen tutkimisen insinööri Rissasen radiotekniikan luennolla pitämäni muistiinpanojen avulla, päädyin siihen lopputulokseen, että antenni ei ollut lainkaan ollut kytketty oikeaan kohtaan. Ei enempää vastaanottimessa kuin lähettimessäkään. Eipä siis ihme jos tulos oli ollut laihanpuoleinen, sillä ei vielä tänä päivänäkään, vaikka tekniikka onkin kehittynyt huimaavasti, tulla toimeen ilman antennia — ei ainakaan 600 metrillä! Mutta ennenkuin se minulle selveni, oli sovittu kuuntelu aika jo ohi, eikä ensimmäisestä radioyhteydestäni siis tullut lainkaan yhteyttä. Todella ensimmäisen qso:ni sain sitten pari päivää myöhemmin Härnösandin radioaseman kanssa. Itseasiassa olin kylläkin jo asevelvollisuusajanani Radiopataljoonassa toiminut sähköttäjä useillakin manövereillä ja harjoituksissa, mutta silloin oli aina mukana ammattitovereita, jotka pitivät huolen siitä, että ainakin antenni tuli kytkettyksi laitteisiin! — Antennin kytkeminen suoritettiin "Wihurissa" asanomaisen johdon päähenkilönnä kytkeäntäpin avulla, joka voitiin työntää kolmeen vierekkäin olevaan kytkinkoskettimeen, yksi lähetystä, toinen vastaanottoa ja kolmas maadoitusta varten. Tämän epäkäytännöllisen "yliheittäjän" takia sain muutoin myöhemmin lausua monta rumaa sanaa. Kun nimittäin oli yhteydessä toisten asemien kanssa, m.m. sellaisten, joilla oli jopa duplexi, sai olla vikkelaotteinen jotta olisi kerinnyt kuulla edes viimeiset sanat toisen vastauksesta. Usein sattui, että tuli otettua kiinni liian aikaisin ja sai siitä syystä avaimesta antamansa K:n siirtymään

Käyttäkää
korkealaatuisia

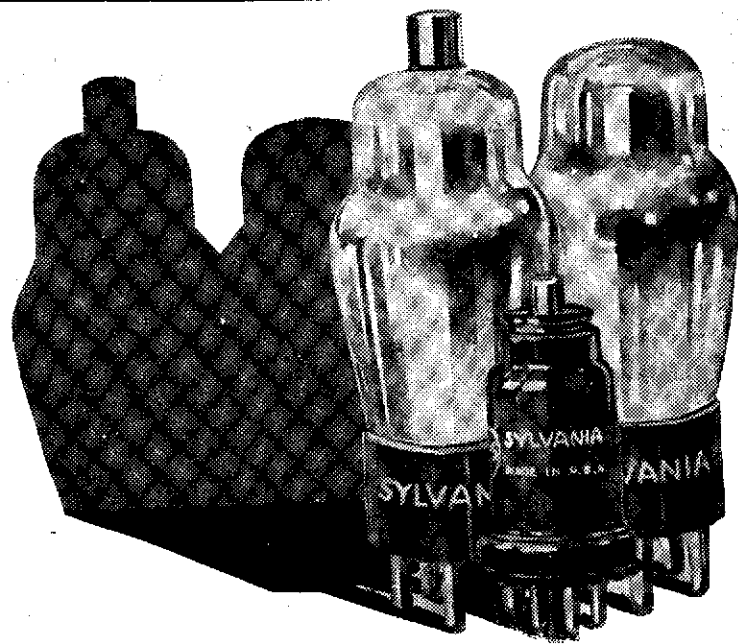
"SYLVANIA" RADIOPUTKIA

Valmistaja:

HYGRADE SYLVANIA CORPORATION

U. S. A.

Päädustaja Suomessa, Urnberg & Co Helsinki.

JÄÄNSÄRKIJÄIN RADIOPUHELUT

Tammikuun 28 päivänä 1937 lähettämässään kiertokirjeessä merenkulkuhallitus on jäänsärkijäin radiopalveluksessa noudatettavaksi vahvistanut m.m. seuraavat ohjeet:

1) Jäänsärkijöiden kuunteluajat ovat seuraavat:

(0630—0800	600 m.)	
0800—0815	90 "	
0815—0930	600 "	
0930—1000	90 "	
1000—1100	128 "	(Talatta)
(1100—1230	600 "	
1230—1330	600 "	
1330—1400	90 "	
(1400—1430	600 "	
1430—1530	600 "	
1530—1600	90 "	
1600—1700	128 "	(Talatta)
1700—1730	600 "	
1730—1800	600 "	
1800—1815	90 "	
1815—1900	600 "	
(1900—2000	600 "	
2000—2030	600 "	
2030—2100	90 "	
2100—2200	600 "	
(2200—2300	600 "	
2300—2330	90 "	

oman ruumiinsa kautta maahan. Silloin iskiivät silmät tulta, eikä toisen seman vastauksesta saanut tietenkään mitään selvää. Syystä kylläkin oli seinällä komea emaljinen ilmoitustaulu "Danger". Jos joku sattui tulemaan sisälle hyttiin sähkötyksen aikana, oli se todella hengenvaarallista, sillä antenni oli viety laipion läpi juuri oven edestä ja jos varomattomasti vei päänsä läheisyyteen, alkoi pian tuntua palaneen käryä. — Sanotaan,

Milloin jäänsärkijässä on vain yksi sähköttäjää, ei ylläpidetä kuuntelua sulkumerkkien väliin merkittyinä aikoina.

2) Kuunteluajoina on sekä 600 metrin että 90 metrin vastaanotin toiminnassa, mutta koska vastausta ei voida yhtäaikaan antaa molemmilla aalloilla, on 1 kohdassa mainittua aalloa käyttänyt etuoikeutettu saamaan vastauksen.

3) Pyydettyään apua ja avustuksen kestäessä kauppalai-van tulee pitää jatkuvaa radiopäivystystä voidakseen ottaa vastaan jäänsärkijän ohjeita.

4) Jäänsärkijässä, jossa on kaksi sähköttäjää, on sen toimissa pidettävä kuuntelua keskeyttämättä kautta vuoro-kauden.

5) Jäänsärkijässä, jossa on yksi sähköttäjää, on aikaisemmin mainittujen kuunteluajojen lisäksi pidettävä radiopalvelusta tarpeen mukaan ja kuunteluajalosta on silloin sovittava avustettavien alusten kanssa.

6) Hangon, Helsingin ja Kotkan satamissa ei jäänsärkijöissä pidetä kuuntelupalvelusta, vaan apua tarvitsevien alusten tulee asianomaisen rannikkoaseman kautta asettua yhteyteen jäänsärkijän kanssa.

9) Laiva-aseman vastaanotinta ei saa käyttää ajanviete-kuunteluun.

12) Kuunteluajoina ei sähköttäjää saa käyttää radiosuuntimiseen.

10) Suuntimisvastaanotinta ei saa käyttää muuhun tarkoitukseen kuin suuntimiseen.

että ajat muuttuvat ja me sen mukana. Niin hyvin radiohytti kuin laitteetkin ovat läpikäyneet huomattavia parannuksia menneinä kymmenenä vuotena. Kehityksen päämääränä on ainakin sähköttäjän näkökannalta katsoen, putkilähettimet duplexlaitteineen ja kaksi hyttiä, toinen radiota ja toinen sähköttäjää varten. Kunpa tämä toivomuksemme toteutuisikin kaikissa laivoissamme!

A.X.T.

ITSETOIMIVA HÄLYYTYSLAITE

Itsetoimiva hälytyslaite eli autoalarmi on voimassa olevien määräysten mukaan yksi niistä päätekeijöistä, joihin ihmishengen turvallisuus merellä nojautuu. Laitteen luotettavuutta ja ehdottomuutta toimintavarmuutta ei näköjään saisi epäillä, mutta millä tavoin vakunnuttavat turvallisuudesta vastuussa olevat viranomaiset siitä, että laite on todella kunnossa. Useimmissa maissa siten, että laite tarkastetaan silloin tällöin ja monesti pitkien aikojen kuluttua, kokeilemalla sen toimintaa erikoisella laitteen vieressä olevalla pienellä summerilla. Mutta laukeako alarmi toimimaan toisten radioasemien merkinannoista, sitä ei liene vielä koskaan tarkastuksissa kokeiltu!

Maissa on käytännössä uscommankin laatuista hälytyslaitteita, mainittakoon vain palo, poliisi ja pankkien hälytyslaitteet, mutta vaikka ne kaikki ovatkin asennettu tukeville alustoille ja niiden johdotus on kunnollista työtä eivätkä läheskään ole samanlaisien sähköisten ja säätölaiteiden alaisia kuin laivojen alarmilaitteet, kokeillaan niitä ahkerasti, koska viranomaiset haluavat varmuuden siitä, että ne toimivat onnettomuuden sattuessa. Mistä siis johtuu, että merenkulun turvallisuuslaitteisiin ei kiinnitetä yhtä suurta huomiota? Eikö ole aivan yhtä tärkeää kokeilla niitä mekaanisia laitteita, joiden tehtävänä on varmistaa merenkulkijain elämää kuin palohälytyslaitetta maissa.

Eikö olisi mahdollista järjestää niin, että rannikkoasemat antaisivat määrättyinä aikoina asianomaisen alarmimerkin ja ilmoittaisivat sitten hetkisen kuluttua, että kysymyksessä oli kokeilu. Laiva asemien tulisi puolestaan merkitä päiväkirjaansa, toimiko laivan hälytyslaite. Tällaiset kokeilut voitaisiin myös järjestää koskemaan koko maapalloa, jolloin saataisiin hyvä aineisto alarmilaitteen luotettavuuden arvostelemiseksi. Nykyisen käytännön mukaan täytyy ensin sattua merionnettomuus, ennenkuin laitetta voidaan kokeilla, mutta silloin voi helposti käydä niin, että se tapahtuu liian myöhään — — —

RADIO-AITTA ^O/_Y

HELSINKI

HEIKINKATU 16

PUHELIMET 39013 — 63640

Radiokoneiden ja-tarvikkeiden
erikoisliike

LUETTELO SUOMEN RADIOSÄHKÖTTÄJÄLIITTO R.Y:N JÄSENISTÄ 31. I. 38.

N:o Nimi:

188. Aalto, Toivo
10. Aaltonen, Väinö
68. Aartamo, Eino
58. Ahlblad, Jari
71. Arento, Rino
226. Aro, Väinö
2. Aschan, Kurt
57. Axelqvist, Fjalar
227. Backman, Paul
70. Björklund, Harry
152. Björkwall, Björn
187. Blomqvist, Bror
64. Blomqvist, Kullervo
65. Bollström, Hugo
130. Breider, Paul
210. Bruun, Lars
162. Brännäs, Torsten
4. Damen, Thor
131. Dromberg, Jari
60. Edelman, Bror
164. Ekström, Lennart
185. Elomaa, Tauno
105. Elsinen, Leo
63. Enberg, Harald
257. Erkkilä, Eero
196. Erkkö, Veikko
3. Eronen, Erkki
101. Ertomaa, Gunnar
160. Finer, Valter

Toimipaikka:

- muu toimi
- "Dione"
- "Olovsborg"
- "Anja"
- muu toimi
- "Winha"
- "Oihouna"
- "Aura"
- vapaa myöhemmin.
- "Arcturus"
- opiskelee
- "Saimaa"
- H:gin ilm.rad.
- Leppävaararadio
- "Imatra"
- "Inari"
- "Wirta"
- Yleisradio
- "Hektos"
- muu toimi
- ei ole ilm.
- "Aura"
- muu toimi
- "Orion"
- "Marita"
- "Ivalo"
- muu toimi
- Ilm. rad. asema
- "Britannic"

Osoite:

- Lavia, T:n ja P:n lääni, puh. 11.
- Hanko. Gunnarinranta.
- Lahdenpohja. (Tuom. Nieminen) p. 122.
- Turku. Yliopistonk. 7. D. 44.
- H:ki. Laisank. 18. D. 37, p. 32 788.
- H:ki. Fransénink. 1. C. 76.
- H:ki. S.H.O.Y.
- Kokkola. Rautatieasema.
- Korsnäs, V.I.
- H:ki. S.H.O.Y.
- Unsakarlepyy.
- H:ki. Hernesaarenk. 17. B. 70.
- H:ki. Laivurink. 10. 21.
- Leppävaara. Radioasema.
- Viipuri. Majurink. 2. as. 52.
- H:ki. Vironk. 7. C. 2, puh. 28 672.
- Pietarsaari.
- Leppävaara. Yleinentie 21.
- Kauniainen. Viherlaakso.
- H:ki. Ratak. 23.
- Närpes B. Gotböl.
- Turku. Rauhank. 17. A.
- Joensuu. Merimiehenk. 12, puh. 540.
- H:ki. Turuntie 37. B. 40.
- Merikarvia. Kasala 16.
- Pori. Mikonk. 12.
- H:ki. Eerikink. 33. A. 16, puh. 63 262.
- Kauhava. Ilmailukoulu.
- H:ki. Museok. 36. C. 53. (E. Huovinen).

N:o Nimi:

166. Fröjdman, Lars
103. Grönlund, Nils
211. Grönroos, Paul
258. Hahka, Eino
6. Hakkarainen, Ari
62. Hakkarainen, Olavi
167. Hakulinen, Erkki
20. Hallamaa, Esko
197. Hallamo, Aarni
153. Hannikainen, Erkki
228. Hannula, Vilho
9. Hartikainen, Tauno
259. Heikkilä, Veikko
133. Heikkinen, Aimo
168. Heimo, Aate
193. Heimonen, Martti

260. Heiskanen, Kalervo
105. Hellen, Nils
169. Hellsten, Jorma
11. Henriksson, Allan
261. Hiltunen, Heimo
104. Holmberg, Alfred
12. Holmgren, Holger
262. Holmgren, Nils
13. Holmlund, Einar
14. Holopainen, Jaakko
263. Horsma, Veikko
264. Horstmeier, Roman
265. Huuhtanen, Leo
266. Hynninen, Erkki
229. Hyttinen, Oiva
15. Hämäläinen, Niilo
267. Härkönen, Aulis
170. Illi, Toivo
269. Impola, Pentti
17. Jalkanen, Yrjö

Toimipaikka:

Yleisradio
"Aallotar"
vapaa myöhemmin
Koelentue
"Sigrid"
"Murtaja"
"Scandinavia"
"Sampo"
"Virgo"
Ilmala radioas.
"Charterhague"
Aero Oy.
"Dagmar"
muu toimi
Leppävaarad.
opiskelee

"Kirsta"
"Regulus"
"Greta Thorden"
"Voima"
"Marieborg"
"Astrid Thorden"
"Baltic"
"Björneborg"
Aero Oy.
Yleisradio
"Bore IV"
"Yildum"
"Asta"
"Minerva"
Ilm.rad.as.
"Polaris"
"Rigel"
Leppävaarad.
"Wirma"
Leppävaarad.

Osoite:

H:ki. Sepänk. 1, ovi 3, puh. 36 219.
H:ki. Rehnbinderink. 5-7, C, puh. 34 177.
Porvoo. Jokikatu 35.
Tampere. Koelentue.
Kuopio. Asemakatu 15.
H:ki. Hämeentie 1. B. 12, puh. 73 509.
Joensuu. Torik. 7, puh. 533.
Hanko. Pitkätie.
Hämeenlinna. Linnanniemenk. 2, p. 599.
H:ki. Arena E. 77.
Pitäjänmäki. Vantaa (Saarinen) p. 72.
H:ki. Runebergink. 53. B. 53.
Riitilä. Kovelahdi, puh. 2.
H:ki. Oikok. 8. B. 13.
H:ki. Pitkäsillanranta 5. B. 35.
H:ki. Tarkka-ampujank. 18. A. 35,
puh. 62 337.
Kuopio. Kirkkok. 4.
H:ki. Arkadiank. 18. A. 33.
Terijoki, puh. 135.
Hanko. Tehtaanniemi.
Iisalmi. Asema-alue.
Maarianhamina.
H:ki. Turuntie 29. B. 21.
H:ki. Eerikink. 50.
H:ki. Mechelinink. 24. B.
H:ki. Korkeavuorenk. 27. A. 7, p. 36 300.
Aura. Puh. Maapohja.
H:ki. Nordenskjöldink. 2. B.
Virkkala. Kässä.
Tampere. Satakunnank. 61.
Vuoksenniska. Lentoasema 6.
Malmi. Nallenkuj. 3.
Lahti. Onnelank. 29.
Malmi. Itäinentie 3.
Raah. Kirkkok. 4, puh. 222.
H:ki. Mechelinink. 6. A. 16.

— **Hitaista radioaaltoja.** Länsi-Virginian yliopiston professori R. C. Collwell ja hänen apulaisensa A. W. Friend ovat todeneet, että on olemassa radioaaltoja, jotka kulkevat vain puolella nopeudella, kiertoteitse ja monien esteiden häitättäessä, jotka hidastuttavat niiden lähettämistä. Kaikesta tästä huolimatta kulkeva radioaallot 334.800.000 mailia tunnissa ja enemmänkin. Teoreettisesti etenevät radioaallot tyhjiössä yhtä nopeasti kuin valokin eli noin 186.000 mailia sekunnissa, mutta suurilla etäisyyksillä suoritetuissa kokeissa on voitu todeta radioaaltojen nopeuden vaihtelevan 50—85 prosentin välillä tästä teoreettisesta maksimista.

Sikäläinen radioasema lähetti merkkejä J. R. Bouknightin harrastelija-asemalle Columbiassa — etäisyys oli noin 400 mailia — ja radioaaltojen lähettäminen takaisin Morgantowniin oli järjestetty automaattisesti. Takaisinlähettämässä tapahtui viivästys, jonka pituus laskettiin tarkoin ja huomattiin sen olevan 11/10,000 sekuntia. Se aika, jonka radioaallot tarvitsivat tarvitsivat monomatkan suorittamiseen, oli vain puolet siitä, mikä kului niiden paluuseen takaisin lähetyksasemalle.

"Kiertotie", jonka tässä lähetyksessä todettiin radioaaltojen tehneen, oli se, että radiomerkit olivat kulkeneet ylös ionosfääriin niin kutsuttuihin E- ja F-kerroksiin ja sen jälkeen taas kääntyneet takaisin maahan. "Esteet", jotka hidastuttivat lähetystä ja saivat radioaaltojen nopeuden vaihtelevaan vain 25—30 prosentin välillä, johtuivat heijastavien ilmakerrosten muuttumisesta.

Täydellisen teknillisen selostuksen näistä tutkimuksistaan julkaisivat professori Collwell ja Mr. Friend eräässä Physical Review'in äskettäin ilmestyneessä numerossa.

► **Amatöörit ja sähköttäjät, kannattakaa niitä liikkeitä, jotka ilmoittavat lehdessänne.**

N:o Nimi:

78. Johansson, Ernst
222. Johansson, Volmar
136. Jormakka, Lauri
268. Juntunen, Tauno
19. Järvi, Artturi
198. Jyrälä, Johannes
21. Kairenius, Erkki
22. Kairio, Aatto
212. Kalmi, Sulo
230. Kangas, Aimo
137. Kankainen, Kalervo
75. Kannas, Reino
225. Karjalainen, Eino
171. Kettunen, Elis
231. Kiiliäinen, Mauno
172. Kinnunen, Tarmo
126. Kivinen, Aarne
138. Kiviranta, Eino
23. Koivisto, Erkki
270. Koivuniemi, Tauno
224. Kokki, Lars
173. Korhonen, Kalevi
251. Koroma, Jorma
139. Koroma, Veikko
24. Koskela, Lauri
148. Kuusisto, Jouko
155. Kyllönen, Lauri
232. Kyykoski, Oiva
233. Laaksamo, Oiva
106. Laakso, Unto
199. Laine, Into
80. Laitinen, Eskil
107. Lampen, Olavi
142. Lannes, Paavo
81. Lappalainen, Eero
82. Launis, Tauno
102. Lavola, Eino
27. Lehtonen, Erkki
161. Lehtonen, Ville
234. Lehtovirta, Osma
194. Leimu, Hugo
213. Leino, Olavi
174. Lemmälä, Uuno
271. Lepistö, Eino
214. Lepistö, Antero
28. Leppänen, Lauri
108. Lilja, Tauno
29. Liljefors, Nils
175. Lindblad, Harald
200. Lindgren, Eugen
195. Lindh, Bertel
208. Lindholm, Harald
252. Lindroos, Arvo
235. Lindroos, Bertel
74. Lindroos, Harry
83. Lindroos, Kurt
236. Linna, Veikko
39. Liukkonen, Reino
250. Lipponen, Taisto
272. Laitinen, Oiva
237. Louhimo, Urpo
128. Lounasmaa, Ilmari
32. Lucas, Rudolf
201. Luhala, Harald
69. Lundberg, Stig
33. Luomanmäki, Yrjö
238. Lövgren, Leo
273. Maattola, Alpo
109. Magnusson, Thor
134. Markkula, Heikki
119. Marttinen, Kalervo
274. Mattila, Lauri
158. Mattila, Osmo
35. Meklin, Veijo
190. Merikallio, Kullervo
36. Meriö, Toivo

Toimipaikka:

"Immo-Ragnar"
"Aagot"
Vaasaradio
"Vanda"
Yleisradio
"St. Stephen"
Uusi Suomi
Laiv.rad.as.
"Karin Thorden"
"Hanö"
Vaasaradio
"Garryvale"
"Brita Thorden"
vapaa
"Askö"
"Wilke"
"Mercator"
"Ara"
Merentutkimuslait.
Ilm.rad.as.
"Margareta"
Kotkaradio
"Daphne"
"Yrsa"
"Navigator"
lennätinkontt.
"Modesta"
Ilm.rad.as.
"Wisa"
lenn.kont. Kotka
"Aune H."
vapaa myöhemmin
"Bore IX"
Ilm.rad.as.
"Canopus"
H:gin Ilm.rad.as.
Laiv.rad.as.
lenn.kontt.
lenn.kontt.
lenn.kontt.
"Advances"
lenn.kontt.
"Argo"
"Nagu"
"Kontio"
"Barbro"
"Angra"
muu toimi
"Sirius"
"Raimo-Ragnar"
"Thornbury"
vapaa
"Marisa Thorden"
"Diana"
"Hogland"
"Tarmo"
"Ariadne"
vapaa
"Jääkarhu"
"Wipunen"
"Telma"
"Inha"
"Ariel"
"Vicia"
Laiv.rad.as.
muu toimi
Yleisradio
"Fidra"
"Oscar Midling"
"Karhula"
muu toimi
Ilm.rad.as.
"Tauri"
M.V.L. radioas.
Ilm.radioas.
muu toimi
"Inga"

Osoite:

Hanko. Raaseporink. 72.
Mikkeli. Mikonk. 22, puh. 14.
Vaasa. Radioasema. Kronan.
H:ki. Caloniusk. 6. A. 1.
H:ki. Freesenk. 4. A. 4.
Kela. Adolfsberg, puh. Sundström 36.
H:ki. Laivurink. 21. C. 7, p. 26 809.
Turku. Laivastoradioasema.
Terijoki.
Kemijärvi. Kangas.
Vaasa. Hovioikeudenpuistikko 20
Säiniö, as.
H:ki. Museok. 44. C. 76.
H:ki. Porvoonk. 15 a. C. 68.
Lammi. Iso-Evo.
Ilomantsi. Sonkaja.
Porlammi. U.I.
Turku. Sirkkalank. 14. B, p. 1829.
H:ki. Huvilak. 19, p. 22 830.
Utti. Lentoasema 1.
Vaasa. Raastuvank. 14. p. 4005.
Kotka. Radioasema.
Somero, tohtori Koroma.
Somero, tohtori Koroma.
H:ki. Mechelinink. 24. B.
Porvoo. Lennätin.
Joensuu. Torikatu 34.
Santahamina. Lentoasema 2.
Niinisalo.
H:ki. Eerikink. 31. B. 4, p. 38 272.
Turku. Iso-Hämeen. 3. B. 17, p. 299.
H:ki. Kapteenink. 26. C. 64, p. 38 968.
Hämeenlinna. Vuorik. 31, p. 62.
Suur-Merijoki. Lentoasema 5. (Viipuri)
H:ki. Linnankoskenk. 8. A. 16.
Munkkiniemi. Perustie 19. A. 18, p. 81315.
H:ki. Töölönk. 30 b. A. 26.
Kokkola. Lennätin.
Helsinki. Lennätinkonttori.
H:ki. It. Kaivopuisto 12 b. B.
Vaasa. Kauppapuistikko 20.
Lahti. Sivuk. 7. B.
Hämeenlinna. Saaristenk. 36, p. 634.
Kangasala. Liuksiala.
Nokia, puh. 99.
Myllykoski. Ummeljoki 1 pp.
Porvoo.
Munkkiniemi. Linnantie 36.
Malmi. Kirkonkylä (Olofs), p. 03602.
Kyrkslätt. Kylmä, Skog-gård.
Hanko. Esplanadi 39.
Loviisa. Äsvägen 20, puh. 375.
H:ki. Kalcvank. 42. B. 59.
Kimito. Vestlax, puh. 6 a Östermark.
Turku. Kauppiask. 20. A. 24.
H:ki. Turuntie 66. A. 15, puh. 47131.
Nivala. Järvikylä.
H:ki. Torkkelink. 5. A, puh. 72829.
Nurmes. Ronkeli.
Kurikka. Mieto.
H:ki. Limingantie 8, puh. 79413.
Ervela, pys.
Turku. Maaria-Räntämäki.
Turku. Laivasto radioasema.
H:ki. Museokatu 22. B. 17.
H:ki. Vironk. 8. C. 46, puh. 22811.
Turku. Linnank. 71.
Hollola, puh. 37.
Loviisa. Garnisoonink. 2, puh. 235.
Säynätsalo. J. Parviaisen tehtaas Oy.
Utti. Lentoasema 1.
Kurkila. Paakkola.
H:ki. Värikki-Stoolink. 10. A. 7.
Turku. Henrikink. 1. A. 12.
Reposaari, puh. 54.
Loviisa. Lovisa Ängfartygs Ab.

Jatkuu seuraavassa numerossa.

• Tuulilataaja,

ihanteellinen akkujen lataukseen sähköttömillä seuduilla!

Myynti suoraan varastosta.

Pyytäkää esittelyvihkonen.

RADIOHUOLTO-OSASTOMME

suorittaa asiantuntemuksella alaan kuuluvia korjaus- ym. töitä.

RAINTO

RADIOINSINÖÖRITOIMISTO

Helsinki - Caloniuksenkatu 3 B 27 - Puhelin 48 886